

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/L. Telefon 360
Uprava:
Marijin trg 8. Telefon 44
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložiti znamke
za odgovor.

Seja Narodne skupščine.

ZATVORITEV BOLNIC PREPREČENA. ZA STROKOVNI PARLAMENT. VLADNO PODPIRANJE SOKOLSTVA. NAJPRED REVIZIJA USTAVE, NATO VOLITVE. NARODNO OSVOBOJENJE JE GOSPODARSKO OSVOBOJENJE.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je bilo v dvorani tako malo poslancev, da je izgledalo, da ne zboruje plebnum narodne skupščine. Poslanci so bili večinoma v klubih, kjer so razpravljali o raznih vprašanjih. Zaradi tega je bila današnja seja parlamenta precej dolga in debata o državnem proračunu je bila le malo zanimiva. Pred prehodom na dnevni red daje minister za narodno zdravje Vilović pojasnila na vprašanje poslanca Kranjca (Jugoslovanski klub) glede odredb, da se ne zatvorijo državne bolnišnice v Sloveniji. Minister veli, da je vse ukrenil, da se zatvoritev bolnišnic prepreči. Vendar pa je prisiljen prepovedati sprejem onih oseb, ki niso absolutno navezane na bolnišnice, in ki se lahko zdravijo doma. — Zbornica preide nato na dnevni red: nadaljevanje debate o proračunu. Kot prvi govornik nastopi poslanec dr. Popović (zemljoradnik), ki pravi, da se je sedanji parlamentarni sistem preživel in da ga je treba zamenjati s profesionalnimi zastopniki. Izjavlja, da bo glasoval proti predloženemu proračunu, ker nima zaupanja niti v vladno niti v finančno politiko vlade. Poslanec St. Barić (Jugoslov. klub) kritizira politiko sedanje vlade in vojsko. Zatrjuje, da vlada sploh še ni ničesar naredila za narod. Napada kabinet in vladno politiko, ki podpira sokolstvo. Pri tej priliki hvali Orle. Govori tudi o politiki Stjepana Radića in veli, da je Radić največ škodoval Hrvatim,

ker nastopa z demagoškimi ekstremi, kar se najbolje vidi iz njegove zahteve po republiki, ki se ne ustvarja v parlamentu, ampak s silo. Radić ne misli resno o tem, ampak čaka, da mu njegove načrte izvrši kdo iz inozemstva. Današnjemu stanju pa je kriv tudi centralističen sistem, ki je zašel v drugo skrajnost. Prišel je čas za sporazum, ki se mora izvesti tako, da se najprej izvrši revizija ustave in da se potem odredi volitve. — Popoldanska seja se odpre ob petih. Besedo povzame radikalec Žujević, ki razpravlja o celi vrsti nepravilnosti, ki jih je vlada zagrešila v proračunu. — Zemljoradnik Juraj Versalović govori o davkih in trošarinah in trošarinskih taksah in zahteva, da se vlada odloči čimprej za nove volitve. Treba nam je konsolidacije, da se mora rešiti naše politično stanje. — Socialist Etbin Kristan protestira proti nezadostnemu številu poslancev pri sejah narodne skupščine. Njegove proteste podpirajo opozicijski poslanci, tako da mora predsednik dr. Ribar pozvati člane iz klubov, da pridejo v dvorano. Poslanec Kristan pravi, da predloženi proračun dokazuje, da naša država prehaja v dobo kapitalizma. Socializem postaja zelo resno vprašanje. Veli, da s takim delovanjem ne pridemo do osvobojenja našega naroda. Govornik smatra, da je narodno osvobojenje odvisno v prvi vrsti od gospodarskega osvobojenja. — Seja se zatvori ob devetih zvečer.

Nasprotje med Pašičem in Ninčičem.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Minister za zunanje stvari dr. Momčilo Ninčič je odpotoval na Bled, da poroča kralju o političnem položaju in da čuje njegovo mnenje o zahtevi ministrskega predsednika Pašića po arbitraži. Od izida te avdijence je odvisno, ali po da naš zunanji minister ostavko, ker se v tej zadevi ne strinja s predsednikom vlade Pašičem.

STALIŠČE PAŠIĆA NAPRAM IZVEDBI RAPALSKÉ POGODBE.

Beograd, 5. jul. (Izv.) V dobro poučenih krogih so razširjene govorice da zavlačujejo ministrski predsednik Pašić in njegovi somišljeniki pristajati velesrbske politike, ratifikacijo sporazuma s Italijo, ki bi nam prinesel v dvanajstih dneh izpraznjen tretje cone v Dalmaciji in Sušaka ter otvoritev prometa z Reko, edinole zaradi tega, ker Velesrbi ne želijo, da bi se otvoril in razvil promet z reško lukom, od česar bi imeli, kakor pravijo, v prvi vrsti koristi Hrvati in posebno Zagreb. Velesrbi bi namreč hoteli z zgradbo jadranske železnice napeljati glavni

izvozni in uvozni promet v kako luko južne Dalmacije skozi srbske in albanske pokrajine. S tem je v zvezi tudi vest o demisiji ministra ver dr. Krstelja, s katerim bi iz kabineta zginil zadnji hrvatski minister, Hrvat in Slovence bi potem v vladi zastopal le še minister za poljedelstvo Pucelj.

PAŠIĆEVO NENADNO ODKLONILNO STALIŠČE NAPRAM ITALIJI.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Vsled nove zahteve ministrskega predsednika Pašića, na se zmanjša nevtralna črna okoli Zadra, dasi je italijanska vlada že pristala na vse jugoslovanske zahteve glede izpremembe konvencij, je minister za vere dr. Krstelj demisioniral. Čeravno ga demokratski klub sili, naj umakne svojo ostavko, ne namerava ostati na svojem mestu, ker se čuti desavuiranega vsled nelojalnega postopanja predsednika Pašića, ki zahteva razsodo predsednika švicarske republike v tem vprašanju.

Izzivanje Bolgarske.

Pariz, 5. julija. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Beograda, je jugoslovanska vlada prejela vesti, da je bolgarska vlada vložila pritožbo pri zvezi narodov, po kateri so Jugoslavija, Rumunija in Grčija sklenile odredbe, ki utegnejo motiti mir na Balkanu. Jugoslovanski poslanik v Bernu je po teh vestih dobil nalog, naj pred zvezo narodov odgovori na bolgarsko pritožbo. Ministrski svet je baje izdelal načrt akcije, ki naj štiti mir in red, ki ga spravljajo bolgarske četaške tolpe v nevarnost.

Ta načrt je jugoslovanska vlada sedaj poslala grški in romunski vladi.

OBRAMBNE MERE PROTI BOLGARIJI.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Na bolgarsko mejo sta odposlana dva pehotna polka in trije oklopni avtomobili. Vlada je že pripravila noto, ki naj se odpošlje velesilam glede vpada Bolgarov na naše ozemlje. Vse vesti o delni mobilizaciji v Jugoslaviji, ki so se razširile te dni, so neresnične in tendenciozne.

NOV DEMOKRATSKI LIST V BEOGRADU.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Govori se, da bodo demokrati začeli izdati nov list, ki ga bo urejeval gospod Pavle Jurišić. Ta list bo financirala Prometna banka.

DUNAJSKI ARHIVI IN JUGOSLOVANSKI ROKOPISI.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Profesor Pavle Popović odpotuje na Dunaj, da kot odposlanec akademije znatnosti preišče tamošnje arhive in odkupi rokopise, ki so važni za našo kulturevnost in za zgodovino južnih Slovanov.

ZAKON O ZAŠČITI NEMŠKE REPUBLIKE.

Berlin, 5. julija. (Izv.) Državni zbor je začel danes debato o zakonskem načrtu glede zaščite republike v zvezi z razpravo o zakonu o amnestiji in štirih interpelacijah proti obstoju samoobramb. organizacij, proti protirepublikanskim manifestacijam pristavov stare vojske itd. Minister za notranje stvari je s povdankom naglašal, da se da sicer govoriti o podrobnostih metod, pa da vlada stoji in pade s to svojo akcijo. Država je v nevarnosti, zaradi tega mora vsakdo storiti svojo dolžnost.

SKUPŠČINSKE RAZPRAVE V PRIH. TEDNIH.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Danes so bile v parlamentarnih krogih razširjene vesti, da bo načelna debata o državnem proračunu končana v soboto zvečer. Število prijavljenih govornikov je še zelo veliko. Ako se v soboto konča načelna debata o proračunu, pride v ponedeljek na vrsto razprava o 100 milijonskem dolar-skem posojilu, ki bo trajala ves prihodnji teden. V ponedeljek teden pa bi zbornica prešla v podrobno debato o zakonskem načrtu glede državnega proračuna, ki bi trajala ves tretji teden.

USODA DOLARSKEGA POSOJILA ŠE NEGOTOVA.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Usoda posojila v znesku 100 milijonov dolarjev še vedno ni jasna. Nekateri radikali pod vodstvom dr. Velizarja Jankovića hočejo preprečiti to posojilo in žele, da se sklene drugo, pri katerem bi bili tudi oni interesirani. S to zadevo se spravlja v zvezo tudi kampanja v Ameriki, ki ogroža vsa jugoslovanska posojila.

VLADA IN NARODNA OBRANA.

Beograd, 5. jul. (Izv.) »Videlo« javlja, da bo vlada razpustila Narodno obrano in ji ustavila državno upravo.

DEMOKRAT O PRIBIČEVIĆU.

Beograd, 5. jul. (Izv.) Današnji »Beograjski Dnevnik« priobčuje članek posl. Pavla Angelića pod naslovom »Moje zadržanje«, ki javno slika razmere, taktiko in motive levice v demokratskem klubu. Angelić napada volilni zakon in druga dejanja vlade. Pravi, da dva človeka, željna vladanja in slave, nista imela nikakega obzira, namreč Stojan Protić in Svetozar Pribičević. Zaredi pogreškov teh dveh mož se mora sedaj demokratska stranka boriti na dveh frontah, in sicer s srbskimi republikanci, ki na račun pogreškov vlade dobivajo vedno več pristavov, in z zemljoradniki, ki se širijo s svojo demagogijo in z nasprotniki v radikalni stranki ter s pristaji vseh klik, ki so državi bolj nevarni kot komunisti, proti katerim se edino bori Svetozar Pribičević. Zato je treba grupacije vseh dobrih elementov v Beogradu in Sarajevu, zlasti v Zagrebu, ki vedo kdo je Radić in da je enako opasen Svetozar Pribičević, ki je cel radikalec in ki vodi radikalno politiko kot državno.

HAAŠKA KONFERENCA PRED KRIZO.

Haag, 5. julija. (Izv.) Neruski delegati so včeraj predložili odgovor, jajoč kreditnim zahtevam Rusov, seznam vseh terjatev s strani državljanov svojih dežel napram Rusiji. Terjatve francoske delegacije same znašajo deset milijard. Rusi so bili pozvani, naj se natančno izjavijo o tem, kako si predstavljajo vzpostavitev kuponskih plačil. Izrazili so se, da ne pravzamejo nobenih obveznosti glede odgovora na to vprašanje. Litvinov si je izgovoril pridržke glede odgovora na vprašanja, katera je stavila ruski delegaciji podkomisija za zasebno lastnino. Iz poudarjanja nesporazumljenja v mišljenju med rusko delegacijo in delegacijami drugih držav, je bilo tu včeraj opažati vtis, da se bliža konferenca krizi.

MONARHISTI NADALJUJEJO Z ATENTATI.

Manheim, 4. julija. (Izv.) Snoči je na dvorišču Ljudskega doma eksplozirala bomba, ki je poslopie močno poškodovala. Pri tem je bilo ranjenih tudi nekaj oseb.

Borzna poročila.

Curij, 5. julija. (Izv.) Berlin 1.205, Newyork 524.25, London 23.33, Pariz 43.15, Praga 10.10, Budimpešta 0.45, Zagreb 1.03, Bukarešta 3.40, Varšava 6.11, Dunaj 0.025, avstrijske krone 0.0275.

Berlin, 5. julija. (Izv.) Dunaj 1.955, Budimpešta 36.75, Milan 1970, Praga 332.95, Pariz 354.05, London 1892.60, Newyork 425.96, Curij 8289.60.

Praga, 5. julija. (Izv.) Dunaj 0.21375, Berlin 11.85, Rim 237.50, Budimpešta 4.275, Pariz 422, London 229.25, Newyork 51.575, Curij 985.50, avstrijske krone 0.235, italijanske lire 234.50.

Pričetek ozdravljenja.

Na drugi strani prinašamo imena politikov in javnih delavcev, ki so se sestali te dni v Ilidžah, da se iskreno in brez predsodkov pogovore o bolešnih naših države. Sestali so se brez strankarske zagrizenosti, da postavijo diagnozo bolezni, na kateri trpi naša država in da najdejo recept, po katerem naj se bolnik privede h končnemu ozdravljenju.

Imena oseb, ki so se sestale te dni v Ilidžah, jamčijo za to, da so njihovi nameni čisti in da je njihov pogled obrnjen le na dobrobit celokupne naše države. Preteklost udeležnikov nam jamči za njihovo delovanje v bodočnosti. To je prvo kar moramo pribiti.

Drugo, vsega vpoštevanja vredno dejstvo je, da so se sestanka udeležili številni predstavniki ne samo opozicijskih strank, temveč tudi člani večinskih ali bolje rečeno, vladnih strank in to tudi Srbi iz bivše kraljevine in Črnogore. To dejstvo kaže, da so tudi v vladnih strankah močje, ki uvidevajo, da tako ne more iti dalje in ki so tako pošten, da ne rečejo, da je dobro, o čemur vedo, da je slabo.

Najvažnejše, kar je prinesel omenjeni sestanek politikov in javnih delavcev, pa je, da so se soglasno ugotovili diagnozo naše državne bolezni in soglasno določili recept za ozdravljenje vsak dan bolj neznosnih razmer v naši državi.

Diagnoza se glasi: Slaba uprava in ekstremnost, nepomirljivost in nestrpljivost tako pri vladni večini, kakor tudi pri večini hrvatske opozicije, ki jo predstavlja hrvatski blok z Radićem na čelu. Bolezen naše države bi se poslabšala s forsiranjem razdelitve države na oblasti, ki je ljudstvo ne želi in ki bi duhovno v opoziciji potisnila le še v večjo animoznost in nepopustljivost. Sporazum, mesto da bi se olajšal, bi se neskončno otežil, če ne popolnoma onemogočil na dolga desetletja, morda celo za vedno.

Rodoljubi pa so storili več, kot samo ugotovili bolezen, ki ovira vsak zdrav razvoj v boljšo bodočnost našega politično ujedinjenega naroda in države. Pribiti so tudi v javni izjavi edino pot, ki lahko vodi k ozdravljenju: Revizija ustave v decentralističnem pravcu ter v sporazumu vseh treh inenskih delov našega politično ujedinjenega naroda.

Morda bo kdo rekel, da je to malo, kar je storilo dva duca naša poštenjakov na sestanku v Ilidžah. Toda mi vidimo v tem sestanku silno, silno mnogo: pričetek akcije za zboljšanje naših razmer. Sklenili so, da skličejo v septembru širši kongres vseh javnih delavcev, ki se strinjajo z zgoraj navedeno diagnozo in receptom. Ta kongres bo nedvomno značil že velik napredek v ilidžah pričetke zdravilne akcije in bo ravno tako nedvomno pritegnil k sodelovanju mnogo ljudi čistih rok, ki danes stoje ob strani in ne najdejo sami v sebi toliko moči, da bi pričeli akcijo čiščenja v naši državi. Sedaj pa bodo z veseljem zagrabili priliko in sodelovali pri skupni akciji poštenih ljudi, da se prežene iz naše države politična in osebna korupcija.

Mi započeto akcijo kot pričetek ozdravljenja naših notranjopolitičnih razmer iskreno pozdravljamo in želimo udeležnikom sestanka v Ilidžah vsrtažnost do popolnega uspeha. Naše pomoči so gotovi.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Avstrijo.

NADALJNA VELJAVA MINIMALNEGA CARINSKEGA TARIFA ZA AVSTRIJSKO BLAGO. UREDITEV OBMEJNEGA PROMETA. UVOZ LUKSUZNEGA BLAGA PROST.

Dunaj, 5. julija. (Izv.) Kakor doznava »Politische Korespondenz«, je jugoslovanska vlada glasom beograjskih »Službenih Novin« na podlagi pred kratkim sprejetega zakona o nadaljnji proračunski dvanajstini pooblaščen podaljšati začasno trgovinsko pogodbo z Avstrijo od leta 1920, katere veljavnost je potekla s 30. julijem t. l. Jugoslovanski carinskim uradom je generalna carinska direkcija med tem naročila, naj uporabljajo pri avstrijskem blagu

slejkoprej minimalni carinski tarif. Isti zakon pooblašča vlado, da začasno uveljavi s sklepom ministrskega sveta meseca februarja t. l. v Beogradu sklenjeni dogovor glede obmejnega prometa. Za izvedbo določb tega zakona se že izdajajo odredbe. Končno vsebuje omenjeni zakon določbo, ki odreja ukinitve prepovedi na uvoz luksuznega blaga. Za tako blago se uvedejo posebne carinske doklade, o čemer pa še niso izdelani podrobni predpisi.

Načrt nemških obnovitvenih del v Franciji.

Pariz, 5. julija. (Izv.) Zastopnik Francije v reparacijski komisiji Louis Dubois je pristal na temeljno načelo nemškega sodelovanja za javna dela, ki jih je bil sklenil ministrski svet na svoji včerajšnji seji. Dal pa je vedeti, da bi bilo morda bolje, misliti na več posameznih podjetij, kakor delati na izvedbo prevelikega delovnega programa. Francoski industrijci bodo pri dobavljanju gradiva udeleženi s 30 od-

stotki. Za ureditev mezd bo treba z nemške strani dobaviti 2600 milijonov frankov, kakor tudi staviti na razpolago 12.000 delavcev, in sicer deset let. Interministerialna komisija, ki je izdelala načrt, je tudi že določila delovne pogoje za nemške delavce. Dela se bodo vršila pod poveljstvom nemških inženirjev. Nemški podjetniki bodo imeli nalogo nadzorovati svoje osebe.

ANGLEŠKI ŽELEZNIČARJI PROTI VERSALJSKI POGODBI.

London, 5. julija. (Izv.) Letna konferenca narodne zveze železničarjev je sprejela sklep, v katerem se vlada nujno pozivlje, naj takoj nastopi za izpremembo versailske mirovne pogodbe, ki je očividno zakrivila usodepolno brezposelnost. Tajnik zveze, član parlamenta Thomas, je kritiziral francosko politiko napram Nemčiji, ker podpira oba sovražnika sedanje nemške vlade, to je komuniste in militariste.

LJENIN JETIČEN?

Riga, 5. jul. (Izv.) Znani nemški zdravnik in raziskovalec dr. Forster izjavlja, da je Ljening obel za hrbtenično jetiko v drugem stadiju.

IMENOVANJE DRŽ. SVETNIKOV.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Vlada je prejela poročilo iz Bleda, da predlaga kralj Aleksander za državne svetnike načelnika v ministrstvu za notranje stvari Mihajla Galovića, vpojenega poslanika Dimitrija Popovića, Ilijo Gjukanovića in dr. Marka Semarića. Vlada se strinja s to kandidaturom. Radikalni klub pa je proti kandidaturi dr. Semarića, demokrati pa so proti Radulu Jovanoviću, in so prijavili svoje protikandidate. Vlado skupine so imele danes dopoldne sejo, na kateri so razpravljale o imenovanju državnih svetnikov.

Sestanek v Iliđah.

Na poziv uredništva »Naroda« v Sarajevu so se sestali na prijateljskem informativnem sestanku v Iliđah sledeči gospodje: dr. Jovan Cvijić; Jovan M. Jovanović, Drag. Arangelović in doktor Boča Marković; dr. Božidar Vlačić iz Beograda; dr. Tomislav Tomljenović in Jovan Banjanin iz Zagreba; dr. Jozo Smolaka in dr. Ivo Tartaglia iz Splita; dr. Živan Bertić iz Zemunja; Milutin Jakšić iz Velike Kikinde; dr. Melko Čingrija in dr. Ljuba Leontić iz Dubrovnika; Mirko Mijušković iz Cetinja; Sava Fatić iz Podgorice; Dušan Vasiljević, Vjekoslav Jelavić, dr. Niko Andrijašević, Djoka Perin, dr. Jovo Zubović, Šćepan Grdlić, dr. Nikola Stojanović in dr. Pero Slepčević iz Sarajeva. Sestanek se je vršil dne 28. in 29. junija v svrhu izmenjave misli o sedanjem položaju v zvezi s hrvatskim vprašanjem.

Gospod Slobodan Jovanović, dr. Ante Pavelić, Milan Grol, dr. Mileta Novaković, dr. Miorad Stražnicki in fra Jozo Markušić so bili zadržani, tako, da se sestanka niso mogli udeležiti.

Na tem sestanku so se soglasno ugotovila sledeča dejstva:

1. Vzrok za sedanje nezadovoljstvo in slabe razmere v državi je poleg slabe administracije predvsem ekstremnost, ki prevladuje pri rešitvi in pri večjem delu hrvatske opozicije.

2. V narodnih masah živi čut za narodno solidarnost in potrebo državnega jedinstva, čeprav se s strankarsko agitacijo zanaša mednje plemensko nezaupanje in vstvarja neprijateljsko.

3. Vlada in hrvatska opozicija s svojimi metodami najbolj otežkuje narodni sporazum in ureditev države.

4. Forsiranje slabe razdelitve na oblasti bi otežilo sporazum.

5. S sporazumno revizijo ustave v decentralističnem pravcu bi se odpravilo plemensko nezaupanje, zboljšala administracija, razvila vera v enakost in s tem ustvarila zavest o jugoslovanskem narodnem in državnem edinstvu.

Splošni utis konference je strnjen v brzojavni nekoga uglednega bosanskega franjevca, ki se glasi:

Ni ugroženo hrvatstvo od srbstva niti obratno, toda vsled nesloge je ogrožen napredek države in morda tudi obstoj in ugled nacije. Sedanjil upravni kurz jači opozicijo, skrajna državoppravna opozicija (hrvatski blok op. ur.) pa, kakor da izziva in podaljšuje neurenost naše uprave. Nemogoče je še nadalje opravičevati ta kaos in korupcijo pred ljudstvom. Glejmo, da odpravimo paradne nacionalne fraze. Dajte enakopravnost in pošteno upravo, pa bo izginila opozicija v današnji obliki.

Vsi govorniki so soglašali v tem, da bi bil kongres javnih delavcev, ki se strinjajo z nizom teh idej, jako koristen za ustvaritev pomirljive atmosfere, ki je pogoj za končno pomirjenje. Vsled tega se je sklenilo, da se ta kongres skliče v Zagrebu, dne. 10. septembra.

Ali ste že član Jugoslovanske Matice?

H. G. WELLS: Kako se je Peycraft zdravil.

»Recepti moje prababice,« sem povzel, »res niso takšni, da bi se dali rabiti kar tako. Moj oče me je venomer naganjal, naj mu obljubim —

»In ste obljubili?«

»Ne. A posvaril me je. On sam se je nekoč poslužil enega. Enkrat samkrat v življenju.«

»Oh! ... A kaj mislite vi? —

»Ce bi — recimo, da bi bil med njimi po naključju eden, ki ...«

»To so vam čudni dokumenti!« sem rekel jaz. »Že njihov duh ...«

»A zdaj, ko me je spravil tako daleč, se je Peycraft trdno namenil, da me požene še delj. Priznati moram, da sem se vedno nekako bal, češ, kaj če ga mine potrpljenje ter pade na tla in me zmasti pod seboj! Nu da, bil sem strahopeten — počemu bi tajnil! A na Peycrafta sem se res moral jeziti! Pripravil me je sčasoma v tak obup, da bi mu bil najrajši rekel: »Nu dobro, pa poizkusite!« Zadevica s Pattisonom, ki sem jo pravkar omenil, je bila vobče povsem drugačna. Kakšna, ne spada sem; vsekako pa sem vedel, da je recept, ki sem ga uporabil takrat, zelo nedolžen. Glede ostalih receptov nisem vedel ničesar natančnejšega; toda njih »nedolžnost« se mi je zdela vse prej ko nedvomna.

Da bo konec besedi.

Mladinski listi (»Jutro«, »Tabor« itd.) se še vedno bavijo z izpremembo lastništva našega lista na znani svoj hinavsko zlobni način. Očividno je, da bi hoteli s tem odvračati pozornost naše javnosti od afer, ki so vsled svoje skrajne nemoralnosti in činične predrznosti izviale največje ogorčenje v vseh poštenih krogih naše države. Mi smo razložili, kako se je stvar izvršila in katere nad vsak sum zvišene osebe stoje za »Jugoslovanskim novinarskim delničkim društvom«. Kdor misli pošteno, nam bo gotovo verjel. Za ljudi pa, ki črpajo duševno hrano iz močvirnatih kolon z nekorektno pridobljenim denarjem izdrževanega Jutra in njegovih žurnalističnih bratcev, je pa vsako nadaljne pojasnilo nepotrebno, ker ti ljudje nečesto imeti pojasnila. Mi vsled tega ne bomo odgovarjali na vsako ponovno sumničenje in obrekovanja in posebno se ne bomo dali odvrtiti od nadaljnega razkrinkavanja umazanih špekulacij in »bančnih« operacij Žerjav-Praprotnikovke klike. Brezobzirno bomo nadaljevali boj proti bankarski korupciji mladinskih bankokratov in njihovih ministrskih in inšpektorskih podajačev.

Dejstva in klevete

Slavno uredništvo! Uljudno Vas prosim, da blagovolite v Vašem cenjenem listu objaviti nastopno izjavo:

Na poročilo »Jutra«, da sem ponujal tiskarno in »Jugoslavijo« tudi Slavenski, t. j. Union banki izjavljam sledeče:

Zadnje mesece so se mnogi zanimali za nakup moje tiskarne in lista »Jugoslavije«. Bile so to politično docela indiferentne osebe, a kdo je tičal za njimi, se ni dalo dognati. Vseh reflektantov je bilo šest. Eden med njimi je bil g. dr. Kisovec, ravnatelj Union-banke. Bila sva večkrat zvečer v kavarni skupaj ter govorila tudi o prodaji. Z gospodom dr. Kisovcem sva stara znanca še izza pred vojne, ko je bil on še tajnik N. D. O. v Trstu. S politiko se on sedaj ne peča. Pravil mi je, da posreduje za neki konzorcij v Zagrebu, ki se zanima za mojo tiskarno in ki bi iz političnega dnevnika »Jugoslavije« napravil gospodarski list, ki bi se pečal s trgovino in industrijo, kakor n. pr. dnevnik »Jugoslovanski Lloyd« v Zagrebu. Dejal sem, da bi bila taka sprememba meni po volji in če bi dobil posojilo, bi sam spremenil smer lista tako, da bi se ne pečal več s strankarsko politiko, temveč le s trgovskimi in industrijskimi vprašanji.

To je resnica, vse drugo le domneve.

Za Vašo prijaznost se uljudno zahvaljujem.

Z odličnim spoštovanjem
Anton Pesek.

Mi g. Pesku prav radi verujemo, da je govoril z njim g. dr. Kisovec, ne da bi mu naznačili osebe, za katere je nameraval kupiti tiskarno in »Jugoslavijo«. Vsaj je tako tudi govoriti moral, ko je vendar poznal politično mišljenje gospoda Peska. Če pa pomislimo, da je gospod dr. Kisovec ravnatelj tukajšnje Union

banke, aktere generalni ravnatelj je dr. Žerjavov prijatelj gospod Praprotnik, potem oseb, za katere se je gospod dr. Kisovec pogajal, pač ne bo težko najti.

Srbski novinar v Zagrebu.

Urednik »Novosti«, ki je obiskal Zagreb in zagrebski zbor opisuje na sledeči način utise, ki jih je prejel v hrvatski prestolici. Ko smo šetali po našem lepem Zagrebu, v katerem je veliko manj prahu, toda mnogo več policije nego v Beogradu, nam je bilo žalostno in težko pri srcu. Cutili smo neko sramoto, da se prepirajo istokrvni bratje in da ni ljubezni in redu v državi, ki ima toliko divnih pogojev za veliko bodočnost. Hrvatski seljak je diven, cel Slovan, miren. Ko se razgovarjamo z njim, čutimo v naših globinah popolno krvno zvezo z njim. On trajno ne mrzi Srbov. Mogoče samo v trenutkih. Da je pa temu tako, so krivi naši politiki, ki so osebni in nestrplivi ter redko kdaj stopajo v resnično zvezo z njim. Ko sem zapuščal Zagreb, ki se je pri tej priliki (pri posetu zagrebskega zbora od strani narodne skupščine in beograjskih novinarjev) pokazal ponosnega in kompaktnega v demonstraciji proti današnjim vladodržcem, sem pa bil vseeno srečen, da sem nesel v sebi globok utis, da Zagreb ne mrzi Srbov, da ni proti edinstvu, temveč da hoče to s krvjo stvorjeno državno zajednoco, samo boljše in pravičnejšo, enako za vse. Ker je tako, se moremo upravičeno nadejati, da bo Zagreb prejel našo drug. skupščino z veseljem in pristrčno, okižen z lepimi zastavami, poln velike slovan-ske ljubezni in čvrste jugoslovanske solidarnosti.

Tako se piše o bratih Hrvatih, tak ton moramo zadeti napram njim, če hočemo naši državi boljše bodočnost. Ne pa klevetniško mržnjo, kakor delajo demokratski državotvorci.

»Nikdar nisem bil proti narodnemu edinstvu«.

S skupščinskimi poslanci, ki so posetili zagrebski zbor, je dospelo v Zagreb tudi precejšnje število beograjskih novinarjev. Od teh je urednik beogradske »Novosti« posetil Stjepana Radića ter mu stavil razna vprašanja. Radić je odgovoril na sledeči način:

»Nikdar nisem bil proti narodnemu edinstvu. Prepričan sem, da je sporazum med srbskim in hrvatskim narodom mogoč. Varate se pa, gospodje, ako mislite, da obstoja samo vprašanje ustave. Gospoda v Beogradu je že privedla do tega, da obstoja narodni problem, v prvi vrsti hrvatski. Ta se bo rešil pravično šele tedaj, ko boste odstavili batinaše in Pribičevića. Verujte, da ne obstoja med hrvatskim seljakom in Šumadincem nobena razlika. Oni so eno in isto. Edina razlika je v tem, da je Srbija militaristična, Hrvatska pacifiistična.

O Protiću je Radić govoril sledeče: »Mislim sem, da je Protić najbolj poučen in najbolj kompetenten tolmač Srbije. Tu sem se prevaril. Prišel je v Zagreb, da sestavi za mo-

jim hrbtom vlado. Mislim je, da razpolaga s Korošcem, z muslimani in zajedničari. Vsled tega sem se prepričal, da se s Protićem ne more skupno delati. Protić je pameten, ni pa inteligenten.

Glede izhoda iz današnje situacije je rekel Radić sledeče: »Z današnjimi vladodržci ne moremo razgovarjati. S Srbijo se moramo sporazumeti. Nesreča pa je, da to danes ni mogoče.« Dasi nas je Srbija osvobodila, nima danes ničesar, da nam da, nego mi vsi dajemo zajednici. V početku osvobođenja bi se bi-

li sporazumeli s Šumadijo, da niso Srbe prečane predstavljali sužnji. Sporazum se bo dosegel v Zagrebu, sankcioniral pa v Beogradu.

Kdo pa so batinaši? Radić: »Demokrati s Pribičevićem, dragi prijatelji. Zopet vam ponavljam, z njimi ni govora.« — Pa radikali? — »Njihova politična modrost obstoja v tem, da pehaio demokrate med batinaše, sami ostajajo pa na strani.«

Prinašamo kot vestni kronisti tu to Radićevo izjavo. Radić pač ostane Radić.

Politične vesti.

Nemarnost, ki žali.

Ne Jugoslovanska Matica v Ljubljani, temveč ona v Zagrebu je izdala za 5. juli nastopni proglas:

5. julij.

To je blagdan Istre, to je blagdan Soče in Kvarnera, blagdan cele Julijske Krajine, blagdan Zadra, Gorice in Lastava. To je dan sredi žarkega poletja, ko sije najbolj pekoče solnce. Dan svetih prosvetiteljev Cirila in Metoda. Nam sije solnce, ali ono je mrknilo našim bratom. Naši bratje onkraj meje žive v temi brez solnca. Bratje Zagrebčani, bratje Hrvati, spomnite se ta dan zglobljenih sorojakov, spomnite se vaše krvi, zarobljenih Hrvatov in Slovencev. Podarite obol za tužne vaše brate. Naj znajo, vaši nesrečni bratje, da še imajo svoje po krvi in po imenu, ki čuvajo v srcu njihov spomin. Darujte, da vam bo sreča mila. Bratje Slovenci in bratje Srbi, ki živite v belem Zagrebu, spomnite se tudi vi vaših rodni bratov, ki so bili vzeti naši majki, spomnite se z darom. V nesreči brat spoznava brata in star je rek, da kri ni voda. Bratje Slovani sredi belega Zagreba, pa najsi ste češkega, slovaškega, poljskega ali ruskega imena, ako vas je Bog blagoslovil s premoženjem, spomnite se tudi vi bratov na Soči in Kvarneru in na toplem Jadranu. Vsem vam hvala. Od nas hvala, od Boga povračilo. Jugoslovanska Matica, Zagreb.

Zakaj?

Beogradske »Novosti« prinašajo nastopno notico: »Javljajo nam iz Ljubljane, da je Nj. V. kralj v spremstvu gospoda Pribičevića posetil bolnega g. Žerjava. Zakaj aktivni minister svetuje kralju, da poseti člana kabineta, ki bi moral najprvo, da se opere pred javnostjo od umazane afere?! Državotvorni elementi se seveda ne obotavljajo izigravati

ugled krone pred narodom, samo da služi njihovim osebnim namenom. Varajo pa se vladodržci demokratske barve ako mislijo, da je slovenska javnost postala res tako ravnodušna, da bi pozabila od danes do jutri težke obdolžitve, ki so bile objavljene proti dr. Žerjavu in njegovim prijateljem in ki do danes še niso bile ovržene. Žerjavski panama je v zavesti naše inteligence in celokupnega meščanstva še vedno buden dovolj, da jasno čuti profanacijo krone, ki jo je izvršil Pribičević s tem, da ga je peljal k Žerjavu.

Zanimiva resnica.

Med tem, ko se v politični situaciji naše države pripravljajo veliki dogodki, ko gre za bitno vprašanje naše države, da se pripravijo pota sprave med Srbi in Hrvati, da se uredi vprašanje Južne Srbije, Jadrana, zdrave uprave, financ, pravega parlamentarizma itd., o čemur bi morala naša žurnalistika pisati z blagohotnostjo, obširnostjo in političnim taktom, se izgublja »Jutro«, centralno glasilo »državotvorne« propagande med Slovenci, v osebni obrambi Praprotnikovih manipulacij, gospodarskega delovanja Union banke in nečednih dejanj demokratskih voditeljev. Tako daleč smo torej prišli v slovenski žurnalistiki in v poštenosti ljudi, ki se izdajajo za »državotvorce«, da odgovarjajo za dnevnik, ki se finansira iz blagajn Union banke in ki vodi politiko iste Union banke. Zato so stolpci tega dnevnika polni življenjskih podatkov o mladinih in njihovih kupčijah ter klevet proti osebam in časopisju, ki ima pogum tem mladim povedati resnico in obraz. O jugoslovanski državi, o njenem sedanjem notranjem življenju, o poteh razuma in sprave, o ozdravljenju, o skrbi in ljubezni za veliko našo domovino pa najdete bore malo!

Gospodarstvo.

II. ljubljanski velesejm od 2. do 11. sept. 1922.

Prijavni termin k udeležitvi kot razstavljalec k naši drugi velesejmski prireditvi se zaključil sredi meseca julija, zato opozarjamo vse zainteresirane, da se nemudoma prijavijo, ker se kasneje dole prijave najbrže ne bo zamoglo več upoštevati vsled pomankanja prostora. Zlasti pa apeliramo še na trgovce in obrtnike, da se tudi oni reprezentirajo v kolikor mogoče velikem številu. Služijo naj jim sledeče informacije: Na vsakem inozemskem velesejmu je v velikem številu zastopana tudi domača obrt in pa trgovina dotičnega velesejmskega mesta. Uspeh udeležbe je brezdvomno, ker prihajajo za čas velesejma desetisoč kupcev, kateri si na sejmu ogledajo kole trgovcev, se seznanijo s firmo in jo obiščejo v poslov-

nem lokalu v mestu. Pa tudi za obrtnike je udeležba največje važnosti: pred očmi naj jim stoji, da mednarodni velesejm ni nikaka razstava lokalnega pomena, marveč da se tu na podlagi vzorcev sklepajo velike dobavne kupčije, pri nas zlasti s kupci iz južnih krajev naše države, od koder se nam že danes poroča o kar največjem obisku. Razstavni stroški so v primeri z drugimi reklamnimi stroški primeroma majhni; reklama pa je vsakemu podjetju, zlasti pa v sedanjem času še nujno potrebna. Ne omejit se samo na lokalni konzum, marveč pridobite še tudi odjemalce iz oddaljenih krajev.

Mnogo ljubljanskih trgovcev prihaja pogosto v sejmsko pisarno z izjavo: Če razstavimo, potrebujemo mnogo prostora, kar pa mnogo stane. Priponinjamo, da si lahko vsak trgovec najame na sejmišču majhno kojo v obsegu nekaj kvadrat, metrov, da

»Rad bi poizkusil!« je rekel Peycraft.

Naslonil sem se nazaj. Moja domišljija se je izkušala vzpeti v silnem razmahu — in se je brezupno sesedala vase. »Kako za Boga si to predstavljate, Peycraft,« sem vprašal, kakšni boste, kadar postanete mrtšavi?«

Toda vsi pametni razlogi so bili zaman. Zaobljubil sem ga tedaj, da mi nikdar več ne zine besedice o svoji zoprnj debelosti, pa naj se zgodi z njim karkoli. Nikoli več! — Nato sem mu dal tisti košček pergamenta.

»Ostudna stvar,« sem dejal.

»Čeprav!« je rekel on. In ga je vzel.

Izbuljil je oči. »Toda... ampak...« je zajecjal.

Zakaj opazil je bil, da ni spisan v angleščini.

Tudi prevel sem mu ga — po svojih močeh. Naslednjih dni sploh nisva govorila drug z drugim. Kolkokrat se mi je približal, sem nargibal čelo in mu namignil, naj me pusti pri miru. In on je spoštoval najin dogovor. Toda po preteku štirinajstih dni je bil prav tako debel kakor prej. Nazadnje si ni dal več zamašiti ust.

»Moram govoriti,« je rekel.

»Ta stvar se ne ujema. Nekaj ni v redu. Še toliko mi ni pomoglo. Krivo ste sodili svojo prababico!«

»Kje je recept?«

Previdno ga je izvlekel iz listine.

Preletel sem posamezne sestavine z očmi.

»Ali je bilo jajce gnilo?« sem vprašal.

»Ne. Bili moralo biti?«

»To,« sem dejal, »se razume v vseh receptih moje ljubljane prababice samo po sebi. Kjer ni posebnih predpisov glede kakovosti itd., tam morate vzeti vedno najslabše. Če je bila sploh kaj, je bila drastična... In razen tega je — pri nekaterih drugih stvarih — še vse polno možnosti... Ste li vzeli svež klopotačji strup?«

»Da. Nabavil sem si kačo-klopotačo. Stala me je — stala je...«

»Nu da, to je vaša stvar! In tole — poslednja sestavina...«

»Poznam človeka, ki —

»Da. Hm. Nu, prav... zapišem vam vse še enkrat. Kar jaz razumem, so sestavine baš pri tem receptu posebno gnusne. Sicer pa — peš pomeni tu najbrže parijevega psa.«

Od tistih dob sem videval Peycrafta štiri tedne vsak dan v klubu — zalitga in v skrbeh kakor le kdaj. Najino pogodbo je sicer držal, a v duhu jo je vendar včasih prekril s tem, da je obupno stresel glavo. Nato pa — nekega dne — je v garderobi iznova začel: »Vaša prababica...«

»Prosim! Niti besedice...!« In spet sem imel mir.

Ze sem mislil, da si je izbil to stvar iz glave; nekoč sem ga celo

videl, kako je pripovedoval trem novim klubovim članom o svoji debelosti, kakor bi spet iztkal za novimi recepti. A zdajci — povsem nenadano — je prišla njegova brzojavka.

»Mr. Formalyul!« je zavreščal majhen tekaček tik pod mojim nosom. Vzel sem brzojavko in jo takoj odprl.

»Za Boga — pridite! — Peycraft.«

»Hm!« sem dejal. Odkrito povem — rešitev, ki se je po vsem videzu obetala prababini slavi, me je tako veselila, da sem si privoščil tisti dan prav posebno dober zajtrk.

Pri vratarju sem izvedel Peycraftov naslov. Bival je v zgornjem nadstropju neke hiše v Bloomsburgu; kakor hitro sem zaužil svojo kavo in liker, sem se odpravil tja. Niti smodke nisem dopuščil.

»Mr. Peycraft?« sem vprašal pri hišnih vratih.

Rekli so mi, da je bolan: Že dva dni ne hodi nikamor.

»Pričakuje me,« sem dejal. Nato so mi rekli, naj grem gori. Pri steklenih vratih sem pozvonil.

»Nu da — pa naj bi bil pustil!« sem skomignil v duhu.

»Človek, ki žre kakor prešič, sme imeti tudi prešičjo podobo!«

Nepopolno dostojanstvena gospa z obrazom polnim skrbi in s čepcom postrani se je pojavila za steklenimi durmi ter me premerila z očmi

(Dalje prih.)

razstavi samo nekatere najboljše stvari, posebno vidna pa naj bo reklamna deska z natančnim naslovom tvrdke v mestu. Na ta način si tuj kupec zapomni tvrdko na sejnišču in jo obišče v njenem poslovnem lokalu v mestu. To so z največjim uspehom vpeljali na čeških in nemških sejmih.

Vsakemu, kateri je že obiskal kak inozemski velesejem, je dobro znano, da se vse tamošnje tvrdke, pa naj si bodo industrije, trgovci ali obrtniki, gotovo udeležijo domačega velesejma, da si ohranijo tvrdko čast in obnovijo na sejnišču stare prijateljske trgovske zveze. Apelliramo torej na vse domače industrije, trgovce in obrtnike, da ne nemudoma prijavijo k udeležbi II. ljubljanskega velesejma, da s tem pokažemo stranim posetnikom-kupcem, da smo se i pri nas že velikopotezno razvili in da nismo — kramarji.

II. konferenca industr. naše kraljevine.

Dne 6. julija t. l. se vrši na Bledu druga konferenca industrije naše kraljevine, ki jo je sklical Zveza industrijev v Ljubljani. Na to konferenco so povabljeni vse industrijske organizacije v kraljevini in predstavniki naših centralnih in pokrajinskih oblastev. Na dnevnem redu konference je med drugim poročilo o doseganju delovanja industrijskih organizacij, razprava o njihnih zadevah industrijsko-trgovske politike, o vprašanjih gospodarske zakonodaje

ter razgovor o ustanovitvi centralne zveze industrijev za vso kraljevino v Beogradu. Pričakuje se velika udeležba na tej konferenci iz vseh pokrajin naše države. Istega dne bo na Bledu tudi ustanovna seja sekcije velike industrije v ljubljanski Zvezi industrijev.

Obrtna razstava v Celju od 13. do 22. avgusta 1922.

Priprave za obrtno razstavo v Celju so v polnem teku.

V zadnjem času se je prijavilo precejšnje število razstavljalcev in je pričakovati, da bo razstava krasno uspeša.

S to razstavo bo pokazalo naše obrtništvo in industrija, da je v stanu oskrbeti domači trg s svojimi proizvodi in da dosežemo s poslednjo živlostjo v doglednem času popolno neodvisnost od tujine.

Vsak obrtnik si mora biti svest, da bo razstava v ugled splošnega obrtništva povzdigla.

Pisarna za obrtno razstavo v Celju se je preselila na razstavni prostor v mestno osnovno šolo pri ulici desno. Dopolni list se naslovi na »Obrtna razstava v Celju«, Zrinsko-Frankopanska ulica št. 1, Celje. Pisarna je odprta vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 11. ure.

Dnevne vesti.

Nashe cenj. naročnike, ki se niso poravnali obveznosti za julij, ali celo za nazaj, vljudo prosimo, da nam čimprej dopolnijo naročnino za list. Dejstvo, da se prijavljajo vedno novi naročniki, nam je razveseljiv dokaz, da se čitatelji strinjajo s programom, ki smo ga objavili v nedeljo ter da nas hočejo podpirati v našem težkem boju za lepšo bodočnost naroda in države. Izjavljamo, da bomo po svojih najboljših močeh stremeli za tem, da naše cenj. naročnike zadovoljimo v vsakem oziru. Ker pa smo navezani le na dohodke iz naročnine in prodaje lista, naj si vsak naš dosežani naročnik v zvezi z nalogi in dolžnost, pridobiti »Jugoslavije« vsaj še enega novega naročnika! Čim več nas bo, tem boljši bo list. Onim, ki bi do 10. t. m. ne poravnali bodisi zaostale naročnine, bodisi je ne obnovili, bomo žal primorani, v torek 11. t. m. ustaviti list. Naši zvesti čitatelji in naročniki pa bodo sami dali najboljši odgovor na naše klevete naših nasprotnikov s tem, da si bodo vzeli za geslo: vsak vsaj še enega novega naročnika »Jugoslaviji« Uprava.

— Ali so nemške gimnazije potrebne? Banatski Nemci imajo dve nemški gimnaziji v Hatfeldu in Vrčevu. Vsaka teh gimnazij je imela le po 14 osemolčev, a se med temi jih je več iz Slovenije. Izid mature je bil nepopoln. Na vsaki gimnaziji je padlo po pet kandidatov. Nemški časopisi dolže zaradi tega naredbo, po kateri se mora mati iz dveh predmetov polagati v državnem jeziku. Kako pa naj sicer abiturienti obiskujejo univerze ter dobe službe v naši državi? Kako pa se je godilo Slovenem pod Avstrijo, ko so morali polagati maturo iz tujih predmetov v tujem nemškem jeziku?

— Za novega šefa prebireja v Beogradu hoče imenovati g. Branko Lazarevič, bivši generalni konzul v Beogradu.

— Serum proti kašlu pika je naročilo naše ministrstvo za narodno zdravje od Pasteurjevega zavoda v Parizu. Zdravniki se pozivajo, da naroče serum pri imenovanem ministrstvu.

— Čušji pri celovškem magistratu. Te dni so se izvršila razna imenovanja pri celovškem magistratu. Med imenovanimi so sledeči: Nemci: Gregoritsch, Sardinšek, Matuschka, Jesche, Lachovitz, Praschnig, Darabinek itd.

— Najdeni stroji kragujevaškega arzenala. Med vojno je bilo iz arzenala v Kragujevcu odpranih mnogo dragocenih strojev. Sedaj so se ti stroji našli v municijski tovarni Manfreda Weissa v Budimpešti. Na zahtevo reparacijske komisije so se morali stroji prepeljati nazaj v Kragujevac.

— Sprejemanje novincev v finančno kontrolo. Finančno ministrstvo je rok za vlaganje prošelj za sprejem v finančno kontrolo podaljšalo do 10. julija t. l. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, objavljenega v »Uradnem listu« z dne 23. maja 1922 št. 52.

— S kolesa je padel na potu domov iz Slov. Bistrice član gasilnega društva v Hočini vasi Josip Bresnik ter se na glavi težko poškodoval.

— Vlom. Neznani tatovi so vlomili v trgovino Franca Urha in odnesli raznega blaga za okroglo 50 tisoč kron. O vlomilcih ni nikakega sledu.

— Odlikovanja. Na predlog komandanta 40. pešpolka »Triglavskega« so bili z ukazom F. A. O. br. 8376 od 11. aprila 1920 za zasluge stečene na Koroški fronti, odlikovani sledeči podčastniki in vojniki tega polka: Z zlati medaljo za hrabrost: Redov Kavčič J. Andrej, Kok P. Franc, Kovač I. Leopold, Kožar J. Ivan; z zlato medaljo za revnostno službo: Narednik Erce J. Franc; s srebrno medaljo za hrabrost: Kaplari Zajc S. Anton, Anken Viktor, Ogrinc J. Juraj, Funda J. Josip in Zagar Gregor dalje redovi Hotko J. Joža, Mozetič Andrej in Angeli, Perc Martin, Udičič Alj. Udičič O. Fr., Stupic A. Joža, Mihelič J. Valentin, Bavdaš Miha, Kokošar J. Juraj Jerne, Konda J. Leopold, Kohn B. Dragotin, Koprivec J. Karlo, Jankovič J. Ivan, Barbič F. Miha in Jaklič I. Franc; z srebrno vojaško Karadjordjevo zvezdo: Kaplar Brinskole J. Ivan in redov Kovač D. Leonhard. Ker so komandi 40. pešpolka bivališča navedenih oseb nepoznana, naprošajo se pristojni občinski urari (županstva) da v svojem delokrogu urna imena primerno razglasijo, odlikovanci pa se pozivajo da pri priliki svoja odlikovanja dvignejo v pisarni št. 40. pešpolka, vojašnica Kralja Petra I. Velikega osvoboditelja v Ljubljani.

Ljubljana.

— Kongres jugoslovanskega ženstva. Ljubljansko ženstvo ima te dni v svoji sredi poleg Slovenk iz Cella, Novega mesta, Krškega, Maribora in Korotana tudi drage sestre Srbinke in Hrvatice, ki so prihitele iz Novega Sada, Beograda, Zemuna, Niša, Kraljeva, Mitrovice, Gline, Zalcjara, Kragujevca, Sombora, Pančeva, Požege, Petrijaja, Siska, Vukovara, Sarajeva, Sušaka, Spilke, Zagreba in Bjelovara, da se udeležijo kongresa jugoslovenskih žena, ki so po svojih društvih združene v »Narodnem ženskem savezu kraljevine SHS«. Včeraj dopoldne ob 8. uri je predsednica »Kola jugoslov. žensk.« g. Franca de Tavčarjeva med ž.

vahinimi ovacijami kongresistk pozdravila in povdarjala, kako lep in blag je trenutek, ko zamoremo v Ljubljani, pod sinjim Triglavom pritisniti na svoje srce ljube sestre Srbinke in Hrvatice ter se tako vzljubiti med seboj in v skupni ljubezni delovati za našo ljubo domovino. V istem smislu so govorile še ga. Danica Hrističeva, Zlata Kovčevićeva in Zorka Jankovičeva. Nadaljnji potek še poročamo.

— Jugoslovanske univerze. Na ljubljanski univerzi je bilo v preteklem letu 998 rednih in 53 izrednih slušateljev in slušateljic (slušateljic je bilo 31 rednih in 17 izrednih). Po fakultetah je bilo slušateljstvo razdeljeno sledeče: na juridični fakulteti 358 rednih in 27 izrednih, torej skupno 385 (med temi je bilo 5 rednih in 3 izredne slušateljice); na tehniški fakulteti 297 rednih in 2 izredna slušatelja (med njimi 3 redne slušateljice) na filozofski fakulteti 155 rednih in 23 izrednih slušateljev (med temi 12 rednih in 14 izrednih slušateljic); na medicinski fakulteti 95 rednih in 1 izredni slušatelj (med temi 11 rednih slušateljic); na teološki fakulteti 93 rednih slušateljev. Beograjska univerza je imela 7250, zagrebška 3333, filozofska fakulteta v Skoplju 50, juridična fakulteta v Subotici 199 slušateljev.

— Tedenski zdravstveni izkazi. V dobi od 25. junija do 1. julija se je rodilo v Ljubljani 30 otrok (18 dečkov in 12 deklic), med temi 3 mrtvorojeni. Umrlo je v istem času 23 oseb (11 moških, 12 žensk), med temi 11 tujcev. Smrti vzroki so bili: 1 življenjska slabost, 5 jetika, 5 srčna hiba, 12 drugih naravnih smrtnih vzrokov. Nalezljive bolezni niso bile javljene.

— Davek za zapoznele obiskovalce gostlin in kavarn se je začel v Ljubljani pobirati včeraj. Efekt prvega večera nam še ni znan, vendar je pričakovati, da se bodo gostilne izpraznile po 10. uri ter ne bo polnočno rjevanje budilo iz spanja od dela utrujenih meščanov.

— Posebni vlak v Laze. Obratno ravnateljstvo Južne železnice v Ljubljani nam poroča, da prične jutri 7. t. m. voziti redno kopalniški vlak Ljubljana glavni kolodvor Laze. Odhod iz Ljubljane, gl. kolodvor ob 14.18, povratek ob 18.40.

— Policijske vesti. Pri stavbi Kovačičeve tovarne v Rožni dolini je bila 3. t. m. ukradena tesarju Fr. Severju iz Sp. Gameli denarnica in nekaj drugih stvari v vrednosti 400 kron. — Trem delavcem tvrdke Bricej so neznani tatovi vlomili v njihove kovčke in jih oškodovali za 3900 kron.

— Izgubil se je v torek pop. od kavarne Evropa do Černetove vile v Linhartovi ulici zlat gumb z monogramom J. M. Pošte in najdilec za naproša, da ga odda pri g. Tomažinu, Dunajska cesta 9. II. dvorišče.

— Pozor! Nekd gospod, ljubljancan, je izgubil v torek 4. t. m. popoldne v Tivoljskem gozdu črno usnjato listnico z nad 3000 kron denarja, šofersko legitimacijo z sliko na ime E. K. in drugim spisi. Človek, ki je listnico našel, je bil opazen in se zasleduje. Pozivlje se, da, predno postane kazniv, prostovoljno kot pošten odda ali pošlje najdeni predmet proti nagradi 800 kron v trgovino Ivan Gričar, Selenburgova ulica ali pa na policijo. Isto nagrado dobi istim potom, kdor lastnika pripomore do zgubljenega.

Maribor.

Nashe veselice. V Mariboru in tudi v najbližjih mariborskih okolici imamo veselico za veselico. Teh veselice je toliko, da človek ne ve, kam bi šel in kje bi našel denar, da bi lahko šel. Če bi te veselice dale vsaj kak duševnega ali drugega užitka, bi človek šel, ampak vsaka taka veselica skoraj je samo potencirano pijačevanje. Klopč, šotori za vino, pivo, jedila slaščice — to je vse. V enem kotu je vrtiljak, v drugem drča, v tretjem muzej, v četrtem ribolov in kaj jaz vem še kakšen lov. Povsod samo daj, daj in daj! Res, da je človek potreben opoditka po šestih dneh dela, ampak ne na ta način. Po takem počitku je teden za nič. — Naši aranžerji bi morali drugače prirejati veselice: morale bi biti v prvi vrsti izobraževalne in potem šele razveseljevalne. — V tem oziru prednjači »Sokole« s svojimi prireditvami, ki so izobraževalne in zelo razvedrilne. Zakaj ne bi bilo na vsaki taki veselici na repertoarju petje, pa ne morda vedno enega in istega društva. V sleherni vasi bi moralo biti eno pevsko društvo; zdaj imamo narodne učitelje. Narodna dolžnost in idealen smoter bi moral biti ustanoviti, posebno v mariborski okolici, vsaj eno pevsko društvo, ki bi bilo nad strankami. Taka društva so neprecenljive vrednosti za izobrazbo naroda, za moralno povzdigo in tudi gmojno blagostanje mladih ljudi. Zvečer se zbirajo fantje in dekleta k vajam, ob nedeljah pa k skupnim nastopom. Kdor je to poskusil, ve, kako je to lepo in vzpodbujajoče za mladino. Sčasoma ustanovijo tako fantje in dekleta tamburaški zbor, nastopajo kot igralci itd. — Le tem potom bomo našo mariborsko okolico izobrazili, česar je zelo, zelo potrebna. Naši klerikali to dobro vedo, zato delajo aginjo na tem polju. Naj tudi naprednjaki gledajo delati tako. Vsak

izgovor v tem oziru je ničev. Ako bi za časa Avstrije tako delali, bi ne bil Nemec nikdar tako globoko zasadel svojih krempeljev v našo lepo Stajersko.

Na nedeljskem shodu JDS v Razvanju je g. Kukovec z res ministrskim ponosom govoril in povedal, da je govoril s tem in onim in tretjim, ter da bo radi njegovega vpliva najbrž — stanje bolnice rešeno. — Prav, da da javnosti prikaže, da bo sodila. Rekel je, da krize zdravstva ni treba, ker so sredstva tu in so davkoplačevalcem še celo prevelika? Zakaj pa potem vsa komedija? — Udaril je z loparjem po zdravniških in po slovenski inteligenci sploh, češ, da so oni krivi vse krize zdravstva. G. ministru bodo strokovnjaki in predstojniki bolnic že odgovorili, kar mu gre, mi kot novinarji samo registriramo ta dogodek.

Celje.

Clit. Metodovo slavlje na Starem gradu. Na predvečer slovenskih blagovestnikov Clitila in Metoda se priredili celjski podružnici CMD občani kres na razvalini Starega gradu. Ob pol 9. uri se je kres začel ob sviranju celjske železničarske godbe, ki je svirala razne narodne in druge kniade. Sodelovalo je tudi celjsko pevsko društvo. Občinstva se je zbralo veliko število na Starem gradu.

O hotelskem napadu v Celju se je do gnalo, da davčni uradnik Sajovic ni nameraval ropa, temveč je le udaril hotelskega vratarja v hipni zmedenosti, ker mu ni takoj odprl vrat. Sajovic, ki ni popolnoma normalen, je še vedno v bolnici, toda izven nevarnosti.

Zadnja številka celjskega nemškega lista se nekaj zaletava v naše poročilo glede slavlja Vidovega dne v Celju. Nemški predrežer pri Cillierci skuša dati svoji notici nekaj zamiseljiv ton. Svetujemo scribentu tega lista malo umenosti, ker drugače bi mu bilo primorani dati lekcijo, ki mu ne bo ljuba.

Žitna polja v naši okolici zelo lepo kažejo. Z žetvijo ječmena se je že pričelo in kmalu bo dozorela tudi pšenica in drugo žito. — Tudi v naših vinogradih se obeta bogata letina, če ne bo še kak ujm. Če dobimo v kratkem zadostno deževje, bo tudi jesenskih pridelkov dovolj.

O novem mostu čez Savinjo se je mlino jesen mnogo govorilo in sklepalo. Z gradnjo pa se menda ne bo nič, kakor vse kaže. Stari most, ki je že v strašno slabem stanju, se bo popravljalo tako dolgo, da bo zletel na kup. Z gradnjo novega pa se bo pričelo, ko bo cena materiala še enkrat tako visoka, kakor sedaj. Pri nas v Celju se pač še skoro iz samih sklepov več »vun« ne spoznamo.

Cena električnega toka se je v Celju z mesecem junijem zopet podražila.

Ptuj.

Stekel pes je ugriznil v Forminu pri Ptuj posestnika Petra Ploha. Ker se za rano ni brigal, je po 6 tednih zbledel, tako da so ga morali zvezanega odpeljati v Pasturjev zavod v Zagreb. Vkljub temu ni več upanja, da bi ozdravil. Obnemem z gosposdarjem so odpeljali na opazovanje celo rodbino, hišo pa so orožniki uradno zapečatili.

Primorje.

Vlomi v Trstu in Gorici. Ne mine noč, da bi ne bilo kje vlomljeno. V Trstu je bilo zadnje nedeljo ponoči izvršenih 5 vlovov. Največ sreče so imeli vlomilci v manufakturni trgovini tvrdke Sitrin, kjer so odnesli 150 moških oblek v vrednosti 30.000 lir. V Gorici so odnesli vlomilci iz konzuma na Corso 50.000 lir gotovine, iz davčnega oddelka železnice odnosa za 42.000 lir.

Nov list v zaslednem ozemlju. V Gorici je začel izhajati slovenski humoristični list »Čuk na palci«. List bo izhajal dvakrat na mesec.

Pokrajina.

Zagorske novice. Dne 3. t. m. popoldne je iztril na rudniški ožkotini železnici na odprti progi stroj ter se prevrnil čez železniški nasip. Pri tej nezgodi so bili strojevodja Umek Franjo, kurjač Kolenc Avgust in neki zavirar na glavi lahko ranjeni. Nekaj vozičkov je bilo razbitih, stroj sam ni poškodovan. Vzrok iztirjenja ni znan, sodi se pa, da proga ni zadostno zavarovana in da ima tudi stroj napake, ker so iztirjenja pri premiku na dnevnem redu. — Dne 3. julija je šla branjevka Tabor-ka iz Zagorja ob rudniški progi, kjer se je na nerazumljiv način spotalnila ter padla. Pri padcu si je zlomila roko in tudi na glavi je zadobila večje poškodbe. — V soboto smo imeli v Zagorju koncertno prireditev Wranglevoce, katera je pa bolj klaverno izpadla, čeravno je bila takozvana inteligenca vsa na nogah. Naši demokratski strašni prijatelji caristov reakcionarjev, zato jih imajo tako radi v svoji sredi. Privoščimo jim to, samo ljudstvo se je naveličalo in se bo še bolj podpirati take slabe prireditve.

Iz Rogaske Slatine nam pišejo: Opozarjajo se izletniki iz Ljubljane ozir. krajje nižje Grobelnega, da imajo izvrstno železniško zvezo z vlakli, ki odhajajo iz Ljubljane ob 5.40, 12.19 in 18. ur, ker so v Rogaske Slatine že ob 9.35, 16.12, ozir. 21.55. Kar se tiče vračanja, sta — dokler se ne ustavi razen zagrebških na Grobelnem tudi ljubljanski popoldanski brzovlak — priporočljiva samo vlaka, ki odhajata iz Slatine ob 5.18 in 17.32, ker imata na Grobelnem takoj zvezo z Ljubljano. Ker je bilo vojaški godbi iz Maribora, ki je zadnje sezone koncertirala v Rogaske Slatine, radi sodelovanja pri kraljevski poroki nemogoče, da bi bila pravočasno na mestu, je zdravniško ravnateljstvo angažiralo prvostrež, sedaj že 28 moč broje orkester, sestavljen iz članov ljubljanskega opernega gledališča in godbenikov z Dunaja. Promenačni koncerti se vrše vsak dan po dve uri dopoldne in popoldne. Steno gostov je že zdaj doseglo lanski maksimum; ker pa imajo še toleko tega tedna prispeti mnogobrojni, že prijavljeni gostje, je za letos zagotovljena naravnost stalna sezona.

Sokolstvo.

Petnajstletnica sokolskega društva v Metliki. Dne 30. maja l. 1907 je sklical ustanovni občni zbor Sokolskega društva v Metliki sedanji starosta društva brat Dako Makar. Ob veliki udeležbi se je z navdušenjem ustanovilo Sokolsko društvo, ki je pričelo z delovanjem v majni sobici v gradu, kjer so se vršile prve vaje članov, katere je vodil tedanji načelnik brat Karl Fux, sedaj inženjer v Ameriki. Društvo je pričelo z živahnim delovanjem ter je moralo prestopiti v taht 15 let mnogo boljšo, vendar se je nav-

zle temu pod energičnim vodstvom staroste Makarja in ob sodelovanju drugih jako marljivih bratov lepo razvijalo, tako da se je razširila sokolska ideja po vseh vaseh Bele Krajine. V začetku se je moralo društvo boriti s finančnimi težkočami, kmalu pa mu je priskočila na pomoč prva dolenska posojilnica, s katere pomočjo si je postavilo društvo lično telovadnico. V tej se je zbirala okoli svojih voditeljev metliška mladina, iz katere je izšlo lepo število dobrih in marljivih sokolskih delavcev. Par let po ustanovitvi se je že ustanovili ženski osek, kateri je imel veliko število članic ter je marljivo deloval. Istotako se je začelo z vadbo naraščaja, iz katerih vrst je izšlo mnogo dobrih telovadcev. Sokolsko društvo v Metliki je priredilo tokom 15 let vsako leto javen nastop v Metliki. Udeležilo se je raznih drugih sokolskih prireditelj ter je priredilo tudi po drugih krajih Bele Krajine samostojne izlete ter je povzročilo, da se je v kratkem ustanovilo v Beli Krajini več sokolskih društev, tako v Crnomlju, Gradcu, Semiču. Društvo se pri tem delu ni ustalo iz rdev. Dne 9. julija pravi metliško sokolsko društvo svoje 15letnice z župnim nastopom, ki ga priredi novomeška sokolska župa v Metliko. Isti dan razvije društvo tudi svoj društveni prapor, ki je krasno delo v pristnem belokranjskem slogu po načrtih brata Božo Račica in izdelano po sestrji Širki s pomočjo nekaterih drugih sester. Isti dan se razvije tudi prapor naraščaja, katerega podari naraščaju belokranjsko učiteljstvo. Župni zlet v Metliki bo velik praznik Sokolstva v Beli Krajini, bode proslava 15letnega težkega sokolskega dela, mora pa biti tudi zadoščenje onim, ki so žrtvovali skozi 15 let ves svoj prosti čas v prosep Sokolstva, so to pred vsem oni tihli sokolski delavci v telovadnici, ki niso poznali truda pri težkem sokolskem delu. V drugi vrsti pa tudi onim, ki so drugače žrtvovali ves svoj prosti čas za Sokolstvo, predvsem bratu starosti Dako Makarju, ki je ob vsaki priliki žrtvoval mnogo truda za razvoj Sokolstva v Beli Krajini. Vabimo vse brate in sestre, da pohite ta dan v Belo Krajino, da si ogledajo one lepe kraje, ki so bili toliko in toliko časa zapuščeni in zanevarjeni, ki pa so vzlic temu vedno in ob vsaki priliki izpolnjevali svojo narodno dolžnost. Udeležniki župnega zleta od Ljubljane in od Zagreba do Metlike imajo polovnično vožnjo na podlagi predpisane legitimacije. Dne 9. julija vsi v Metliko!

Zopet nošenje sokolskega znaka. Večkrat smo že pozivali brate in sestre, ki niso predpisani sokolski znak, da se morajo med seboj pozdravljati ter da je dolžan mlajši pozdraviti starejšega, brat sestro. Boli nas, ko čujemo dnevno pritožbo zavednih Sokolov, zlasti starejših bratov, da nekateri bratje in sestre te sokolske predpise dosledno prezirajo. Ne nosite znaka, če vam je težko izvrševati dolžnosti, ki so z njim zvezane, če pa nosite znak, bodi vsak Sokol in izvršuj dolžnosti, ki jih mora izvrševati! Le tako pride znak do veljave in ga bomo s ponosom pripenjali na prsa. Naj bode to naš zadnji opomin, ker vedno opominjanje ni prijetno.

Sok. društvo v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo dne 9. t. m. ob 15. uri javno telovadbo, na letnem telovadišču pri Sokolskem domu. Bratska sosedna društva in prijatelje Sokolstva vabimo da se naše prireditve v kar največjem številu udeležijo.

Sport in turistika.

Prvenstvene tekme v Zagrebu 2. t. m. Gradjanski—Ilirija 7:0 (0:0). Hašk—Sparta 6:0 (3:0). Konkordija—Croatia 3:0 (1:0). Viktorija—Slaven 5:0 (4:0).

Iz vokalnega finala je izšel na Dunaju kot zmagovalac W. A. S.—Amateurom 2:1 (1:1). Floridsdorf—Sportklub 1:0. Rudolfs-huegel—Rapid 2:1.

Gledališče in glasba.

Progled na 50letno delo Novosadskega Srb. Nar. gledališča. Prošlo leto je poteklo 50 let, od kar je bilo ustanovljeno »Srbsko Narodno pozorišče«, katero je najbolj po-

znano pod imenom »Novosadsko pozorišče«. Pri tej priliki je izdalo društvo za »Srbsko Narodno pozorišče« spomenico, katerega žal ni odgovarjala svoji nameni, bodisi o poteku razvoja gori imenovanega, kakor tudi manjka v njej vidnega izraza o delu igralcev, kateri so s pozitivnovalnostjo in samozatajevanjem največ pripomogli in imajo brezdvomno največje zasluge za razvite in procvit te narodne, kulturne ustanove. Udrženje gledaliških igralcev kraljevine SHS je na svoji glavni skupščini lanskega leta enoglasno sklenilo, da se pobriga za drugo, stvarno in objektivno napisano spomenico, ter je naprosilo g. prof. Jovana Grčca, da napiše historijo »Novosadskega Narodnega pozorišča« oziroma se na njegove važne in markantne življenjske pojave ter da obrta delo in zasluge članov »Novosadske Srbije Nar. gled. družbe«. G. prof. Grčec se je pozivu Udrženja radevolje odzval ter napisal spomenico pod gornjim naslovom. Nova spomenica je že v tisku in izide koncem tega meseca. Cena 10 Din. Radi velikih stroškov bo naklada za začetek 10.000 izvodov. Pozivljamo vse prijatelje gledališke umetnosti v naši troletni domovini, da se za to lepo delo zavzame, ga naroči in priporoči v svojih krogih, kajti le od odziva naročnikov je odvisno, ako se naklada poveča ali ne. Ker spomenica temeljito opisuje razvoj enega najstarejšega zavoda, katerega delo je epohalno za naš nacionalni napredek, menimo, da ne sme te knjige bogate vsebine manjkati v nobeni knjižnici naše mlade države. Naročila in predplačila sprejema »Centralni odbor« v Beogradu (pozorišče) in »Mestni odbor« v Ljubljani (gledališče). — Udrženje gledaliških igralcev Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Književnost in umetnost.

Masaryk v italijanski. »Istituto per l'Europa orientale« v Rimu pripravljajo italijanski prevod lepega Masarykovega dela »Rusija in Evropa« v prevodu profesorja Logotta. Knjiga izide v bližnji bodočnosti. Kakor poročajo laški listi, se laško čitačstvo obkinstvo za omenjeno Masarykovo delo živo zanima.

»Moji zapiski z Dunaja«. Spisal Emil Stefanovič. Izdala in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena brošurnemu zvezku 2.50 Din.

»Vladar«. Roman. Spisal N. Machlavel. Izdala in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena broš. knjigi 6 Din, vez. 8 Din.

»Helen«. Spisala Marija Kmetova. Izdala in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, Marijin trg 8. Cena broš. knjigi 7 Din, vez. 8 Din.

Društvene vesti.

Česká obec v Ljubljani oznamuje, že se obdva členska schůze dne 8. července 1922 v restavracijskih místnostech Národního domu v Ljubljani o 20 hod. Na počadu je jednání o spoliučinkování členstva při Jihoslovanském všesokolském sletu, kterého se účastní korporativně Česká obec sokolská a sice nejen členstvo, nýbrž i dorost. Plná a obětavá součinnost je naše vlastenecká a slovanská národní povinnost. Účastenství našich paní a dívek v plném počtu nutné. Členové necht uveďte k členské schůzi též známé jim Čechoslováky obého pohlaví, nečleny.

Gasilno društvo v Račlem priredi 9. julija veliko vrtno veselico v vrtu gospoda Požegarja. Priprave so že v polnem teku.

Vpisovanje za otroško igrišče društva »Atena« (Zensko telovadno društvo) se vrši v četrtek in petek dne 6. in 7. t. m. ob 8. ure do 7. ure popoldne v pisarni Sportne zveze, Narodni dom I. nadst. Sprejemajo se deklice in dečki od 5. do 12. leta. Vpisnina znaša 2 dinarja, mesečni prispevek za otroka 10 dinarjev. Stržti bodo ob vsakem dnevnem času od 8. zjutraj dalje pošiljali otroke na igrišče, kjer se bodo igrali pod nadzorstvom vrtnarice gospodične Ebberjeve.

VRTNAR, krasno pesniško zbirko, ki je preložena v vse svetovne jezike, je založila v izbranem prevodu Dr. A. Gradnika Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8. Cena broširanemu izvodu Din. 16.—, vezanemu v papir Din. 20.—, v usnje krasno vezano Din. 50.—.

Enkratna objava 1½ din.
Priporočajo se sledeče tvrdke:

SPEDICIJE:
Orient, d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3, tel. 463.
Balkan, d. d. Ljubljana, Dunajska c.
VELETRGOVINA VINA:
Restavracija »Zlatorog«, Ljubljana, Gosposka ulica.
FOTOGRAFSKI ATELJE:
Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ul. 6. Prvi domači zavod za povečanje slik.
KNJIGARNA:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.
MANUFAKTURE:
F. Ostrelj, Ljubljana, Vegova ulica št. 12. V bližini državne realke.
I. C. Mayer, Ljubljana.
Franc Brumat, Ljubljana, Mestni trg 25/1.
TRGOVINA BOMBAŽA; SUKANCA ITD.:
Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg 12.
KONFEKCIJSKE TRGOVINE:
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg.
PAPIRNA TRGOVINA:
I. Gajšek, Ljubljana, Sv. Petra c.
SLAŠČICARNA:
Kalaš, Ljubljana, Židovska ul.

STAVBENO PODJETJE:
Dr. ing. M. Kasal, Ljubljana.
Ivan Vižintin, Ljubljana, Vodmatski trg 7.
Ivan Slokan, Ljubljana, Studentovska ulica 7.

